ЗАКОН

о добровољном ватрогаству

"Службени гласник РС", број 87 од 13. новембра 2018.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се организација добровољног ватрогаства, оснивање, деловање и органи добровољних ватрогасних друштава, права и обавезе добровољних ватрогасних друштава, удруживање добровољних ватрогасних друштава, организација добровољних ватрогасних савеза и друга питања од значаја за рад и организацију добровољног ватрогаства у Републици Србији.

Појам добровољног ватрогасног друштва

Члан 2.

Добровољно ватрогасно друштво јесте добровољна и недобитна организација заснована на слободи удруживања, основана ради организованог добровољног учешћа грађана у спровођењу заштите од пожара, спасавању људи и имовине и реализације пројеката и програма из ове области који су од јавног интереса, која испуњава услове прописане овим законом и која је као таква уписана у Регистар удружења.

Статус правног лица

Члан 3.

Добровољно ватрогасно друштво има статус правног лица.

Јавност рада

Члан 4.

Рад добровољног ватрогасног друштва је јаван.

Добровољно ватрогасно друштво ће учинити доступним јавности све податке од значаја за остваривање његовог циља, као и податке о приходима и расходима друштва путем интернет презентације која се ажурира најмање једном годишње.

Обавеза формирања добровољне ватрогасне јединице

Члан 5.

Добровољно ватрогасно друштво је дужно да формира, опреми и одржава функционалном најмање једну добровољну ватрогасну јединицу, у складу са овим законом.

Удруживање добровољних ватрогасних друштава

Члан 6.

Добровољна ватрогасна друштва су чланови ватрогасних савеза.

Добровољно ватрогасно друштво се може удруживати и у друге асоцијације у земљи и иностранству.

II. ОСНИВАЊЕ ДОБРОВОЉНИХ ВАТРОГАСНИХ ДРУШТАВА

Оснивање добровољних ватрогасних друштава

Члан 7.

Добровољно ватрогасно друштво могу основати најмање три оснивача, који могу бити физичка или правна лица.

Оснивање добровољног ватрогасног друштва и оснивачки акт

Члан 8.

Добровољно ватрогасно друштво се оснива усвајањем оснивачког акта, статута и одлуке о именовању органа, а својство правног лица стиче уписом у Регистар удружења (у даљем тексту: Регистар).

Оснивачки акт садржи: лична имена, односно називе оснивача и њихова пребивалишта, односно седишта; назив, седиште и адресу добровољног ватрогасног друштва; лично име, пребивалиште и адресу лица овлашћеног за заступање; потписе оснивача и њихове јединствене матичне бројеве грађана, датум доношења оснивачког акта.

Поред података и чињеница прописаних законом којим се уређују удружења, добровољно ватрогасно друштво дужно је да приликом подношења пријаве за регистрацију у Регистар, поднесе и доказ да поседује образовану добровољну ватрогасну јединицу у складу са овим законом.

Као доказ из става 3. овог члана подноси се уверење Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) о томе да подносилац пријаве испуњава услов у погледу поседовања ватрогасне јединице.

Добровољно ватрогасно друштво подноси Министарству захтев за утврђивање чињенице о поседовању добровољне ватрогасне јединице, у циљу регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Министарство ће на основу поднетог захтева из става 5. овог члана утврдити да ли су испуњени услови у складу са овим законом, у року од 60 дана од дана подношења захтева.

Након што утврди да добровољно ватрогасно друштво поседује добровољну ватрогасну јединицу, Министарство у року од осам дана издаје уверење о томе, у два оригинална примерка, од којих се један издаје за потребе Агенције за привредне регистре.

Агенција за привредне регистре и Министарство сваку промену података у вези са добровољним ватрогасним друштвима из Регистра размењују електронски.

Размену података из става 8. овог члана Министарство и Агенција за привредне регистре, уредиће споразумно.

Статут

Члан 9.

Статут је основни општи акт добровољног ватрогасног друштва.

Статутом се обавезно уређује: назив и седиште, унутрашња организација, органи, њихова овлашћења, састав, начин избора и опозива, трајање мандата и начин одлучивања; поступак за измене и допуне статута и поступак доношења и измена других општих аката; заступање добровољног ватрогасног друштва; остваривање јавности рада; услови и начин учлањивања и престанка чланства; права, обавезе и одговорност чланова; начин стицања средстава за остваривање циљева и располагање средствима, укључујући и одредбе о привредној или другој делатности којом се стичу средства за остваривање циљева добровољног ватрогасног друштва; начин одлучивања о статусним променама и престанку рада; поступање са имовином у случају престанка постојања добровољног ватрогасног друштва; поступак усвајања финансијских и других извештаја; друга питања утврђена законом.

Статутом се могу уредити и друга питања од значаја за рад добровољног ватрогасног друштва.

Назив добровољног ватрогасног друштва

Члан 10.

Добровољно ватрогасно друштво има назив.

Назив мора бити на српском језику и ћириличком писму.

Назив може садржати поједине стране речи ако оне чине назив међународне организације чије је друштво члан, ако су те речи уобичајене у српском језику, ако за њих нема одговарајуће речи у српском језику, или ако се ради о речима на мртвом језику.

Назив, ако је то предвиђено статутом, може бити и на језику и писму националне мањине. Назив на језику и писму националне мањине уписује се у Регистар после назива на српском језику и ћириличком писму.

Добровољно ватрогасно друштво може имати и скраћени назив, који се одређује статутом и уписује се у Регистар.

Назив и скраћени назив добровољног ватрогасног друштва употребљавају се у правном саобраћају у облику у коме су уписани у Регистар.

Назив добровољног ватрогасног друштва мора да садржи речи „добровољно ватрогасно друштво", а скраћени назив слова „ДВД", и не сме да буде заменљиво са називом другог правног лица нити да изазива забуну о његовим циљевима или у погледу тога о каквој се врсти правног лица ради.

Речи „добровољно ватрогасно друштво" у називу може да користи само удружење које испуњава услове и има образовану добровољну ватрогасну јединицу, у складу са овим законом.

Уколико у поступку надзора Министарство утврди да је регистровано добровољно ватрогасно друштво престало да испуњава услов у погледу поседовања добровољне ватрогасне јединице, о томе у року од осам дана обавештава Агенцију за привредне регистре која покреће поступак за брисање добровољног ватрогасног друштва из Регистра.

Седиште добровољног ватрогасног друштва

Члан 11.

Добровољно ватрогасно друштво има седиште које мора бити на територији јединице локалне самоуправе у којој се налази добровољна ватрогасна јединица добровољног ватрогасног друштва.

Симболи визуелног идентитета

Члан 12.

Добровољно ватрогасно друштво може имати свој знак, логотип, заставу и друге симболе, у складу са законом и статутом, а који јасно указују да је у питању добровољно ватрогасно друштво и који не смеју да стварају забуну о добровољном ватрогасном друштву, његовим циљевима или у погледу тога о каквој се врсти правног лица ради.

III. ЧЛАНСТВО И ОРГАНИ

Чланство у добровољном ватрогасном друштву

Члан 13.

Свако пунолетно лице може под једнаким условима утврђеним статутом да постане члан добровољног ватрогасног друштва.

Малолетна лица старија од шест година могу бити чланови добровољног ватрогасног друштва уз сагласност законског заступника, а у складу са законом који уређује пословну способност малолетних лица.

Добровољно ватрогасно друштво је дужно да води евиденцију о својим члановима.

Евиденција из става 3. овог члана садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана и адресу пребивалишта односно боравишта.

Права чланова

Члан 14.

Сваки члан добровољног ватрогасног друштва може да бира и да буде биран у органе добровољног ватрогасног друштва.

Сваки члан добровољног ватрогасног друштва може покренути поступак пред надлежним судом за утврђивање ништавости општег акта добровољног ватрогасног друштва који је донет супротно статуту или другом општем акту, односно за утврђивање ништавости појединачног акта који је донет супротно закону, статуту или другом општем акту добровољног ватрогасног друштва, у року од 15 дана од дана сазнања за акт, а најкасније у року од шест месеци од дана доношења акта.

Утврђивањем ништавости акта из става 2. овог члана не дира се у права стечена од стране трећих савесних лица.

Поступак за утврђивање ништавости акта из става 2. овог члана води се према одредбама закона којим се уређује парнични поступак.

Управљање добровољним ватрогасним друштвом

Члан 15.

Чланови управљају добровољним ватрогасним друштвом непосредно или преко својих изабраних представника у органима добровољног ватрогасног друштва.

Обавезни органи добровољног ватрогасног друштва су: скупштина, председник, извршни одбор и омладински клуб, а статутом се могу предвидети и други органи.

Скупштина добровољног ватрогасног друштва

Члан 16.

Скупштина је највиши орган добровољног ватрогасног друштва.

Скупштину чине сви пунолетни чланови добровољног ватрогасног друштва.

Статутом добровољног ватрогасног друштва се утврђује заступљеност чланова омладинског клуба у скупштини друштва.

Скупштина ради и одлучује уколико у раду учествује више од половине од укупног броја чланова добровољног ватрогасног друштва.

Скупштина одлуке доноси већином присутних чланова, изузев одлуке о усвајању статута, избору других органа, усвајању буџета и завршног рачуна, о чему одлучује већином од укупног броја чланова.

Скупштина усваја статут, његове измене и допуне, бира и разрешава лице овлашћено за заступање, бира извршни одбор и председника добровољног ватрогасног друштва, одлучује о пријему нових чланова и дисциплинским мерама против чланова укључујући и престанак чланства, удруживању у савезе и асоцијације, усваја годишњи финансијски извештај, доноси опште акте добровољног ватрогасног друштва, доноси пословник о раду, доноси акт о формирању добровољне ватрогасне јединице и његове измене и допуне, и одлучује о другим питањима утврђеним статутом добровољног ватрогасног друштва.

Редовна седница скупштине одржава се најмање једном годишње, при чему се статутом може предвидети и краћи рок.

Ванредну седницу скупштине може сазвати једна трећина чланова скупштине, при чему ће у позиву одредити време и место њеног одржавања и председавајућег, до одлуке скупштине о председавајућем ванредне скупштине.

Од упућивања позива до одржавања седнице скупштине не може протећи мање од седам дана.

Скупштином председава председник добровољног ватрогасног друштва или лице које одреди скупштина већином присутних чланова.

Председник добровољног ватрогасног друштва

Члан 17.

Председник добровољног ватрогасног друштва је лице овлашћено за представљање и заступање добровољног ватрогасног друштва и одговорно је за финансијско пословање добровољног ватрогасног друштва.

Председника бира скупштина на мандат од четири године, већином од укупног броја чланова скупштине.

Председник може бити разрешен и пре истека мандата, одлуком скупштине на исти начин као што је и изабран.

Извршни одбор добровољног ватрогасног друштва

Члан 18.

Извршни одбор добровољног ватрогасног друштва је извршни орган добровољног ватрогасног друштва, стара се о извршењу одлука скупштине, управља друштвом између две седнице скупштине, предлаже акте које доноси скупштина и припрема седнице скупштине, и обавља друге послове у складу са статутом и пословником о раду.

Извршним одбором председава председник добровољног ватрогасног друштва.

Извршни одбор се бира на мандат од четири године.

Извршни одбор може бити разрешен и пре истека мандата, одлуком скупштине на исти начин као што је и изабран.

Омладински клуб

Члан 19.

Омладински клуб чине сви чланови добровољног ватрогасног друштва млађи од 18 година.

Омладински клуб афирмише добровољно ватрогаство међу младима.

Улога омладинског клуба је да промовише добровољно ватрогаство и шири свест о значају добровољног ватрогаства међу младима.

Чланови омладинског клуба не учествују у активностима добровољног друштва које могу имати било какав облик рада.

Омладински клуб има председника и извршни одбор у складу са статутом добровољног ватрогасног друштва.

Председник омладинског клуба је члан извршног одбора добровољног ватрогасног друштва.

IV. ВАТРОГАСНИ САВЕЗИ

Сврха ватрогасних савеза

Члан 20.

Ватрогасни савези представљају и заступају интересе добровољних ватрогасних друштава, старају се о развоју добровољног ватрогаства, афирмишу добровољно ватрогаство међу младима и обављају друге послове у складу са статутом.

Чланови ватрогасних савеза

Члан 21.

У Републици Србији формирају се општински односно градски ватрогасни савези, међуопштински ватрогасни савези, ватрогасни савези аутономних покрајина и Ватрогасни савез Србије.

Чланови општинског односно градског ватрогасног савеза могу бити добровољна ватрогасна друштва са територије општине, односно града.

Ако на територији јединице локалне самоуправе постоји само једно ватрогасно друштво, оно се може удружити у ватрогасни савез са територије суседне јединице локалне самоуправе или формирати међуопштински ватрогасни савез са добровољним ватрогасним друштвима која су једина на територији јединица локалне самоуправе, под условом да су у питању међусобно територијално повезане локалне самоуправе.

Чланови ватрогасног савеза аутономне покрајине су општински, градски и међуопштински ватрогасни савези са територије аутономне покрајине.

Чланови Ватрогасног савеза Србије су општински, градски и међуопштински ватрогасни савези и ватрогасни савези аутономних покрајина.

Органи ватрогасних савеза

Члан 22.

Обавезни органи ватрогасних савеза су скупштина, извршни одбор и председник, а статутом се могу предвидети и други органи.

Скупштина ватрогасног савеза

Члан 23.

Скупштину ватрогасног савеза чине сви њени чланови.

Скупштина доноси статут ватрогасног савеза, бира извршни одбор и председника и врши друге послове у складу са статутом.

Извршни одбор ватрогасног савеза

Члан 24.

Извршни одбор је извршни орган и извршава одлуке скупштине ватрогасног савеза.

Извршни одбор се бира на мандат од четири године.

Председник ватрогасног савеза

Члан 25.

Председник ватрогасног савеза представља и заступа савез и одговоран је за финансијско пословање савеза.

Председник ватрогасног савеза се бира на мандат од четири године.

V. ДОБРОВОЉНЕ ВАТРОГАСНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Сврха формирања добровољне ватрогасне јединице

Члан 26.

Ради спровођења заштите од пожара, спасавања људи и имовине, спречавања и сузбијања других техничко-технолошких несрећа и елементарних непогода, добровољна ватрогасна друштва формирају добровољне ватрогасне јединице.

Категорије добровољних ватрогасних јединица

Члан 27.

Добровољне ватрогасне јединице могу бити јединице прве, друге или треће категорије у зависности од материјално-техничке опремљености и броја припадника.

Услове у погледу материјално-техничке и кадровске опремљености добровољних ватрогасних јединица прописује министар унутрашњих послова (у даљем тексту: министар).

Добровољно ватрогасно друштво доноси акт о оснивању добровољне ватрогасне јединице који обавезно садржи: категорију добровољне ватрогасне јединице, кадровску и материјално-техничку опремљеност и ниво оспособљености припадника добровољне ватрогасне јединице.

Руковођење добровољном ватрогасном јединицом

Члан 28.

Добровољном ватрогасном јединицом руководи командир добровољне ватрогасне јединице кога поставља извршни одбор добровољног ватрогасног друштва.

Услови за припаднике добровољних ватрогасних јединица

Члан 29.

Да би неко лице било припадник добровољне ватрогасне јединице мора да испуњава следеће услове:

1) да има најмање 18 а највише 55 година живота;

2) да је здравствено способно за извршавање задатака добровољних ватрогасних јединица;

3) да је стручно оспособљено за обављање задатака добровољних ватрогасних јединица;

4) да се редовно стручно усавршава.

Изузетно од тачке 1) овог члана припадник добровољне ватрогасне јединице може бити и лице старије од 55 година ако се утврди да је здравствено способно за обављање задатака добровољних ватрогасних јединица.

Здравствена способност из става 1. тачке 2) и става 2. овог члана утврђује се на основу уверења издатог од стране службе медицине рада здравствене установе надлежне према месту пребивалишта кандидата.

Припадник добровољне ватрогасне јединице дужан је да на сваке три године изврши проверу здравствене способности.

Стручно оспособљавање и стручно усавршавање се врши похађањем стручне обуке и полагањем испита.

Стручну обуку и полагање испита из става 5. овог члана спроводи Министарство.

Начин спровођења стручне обуке и полагања испита из става 5. овог члана ближе уређује министар. Програм стручне обуке из става 5. овог члана доноси министар.

Подстицаји за припаднике добровољних ватрогасних јединица

Члан 30.

Скупштина јединице локалне самоуправе ће донети акт којим ће утврдити систем подстицаја и повластица које је дужна да обезбеди за припаднике добровољних ватрогасних јединица.

Права припадника добровољне ватрогасне јединице

Члан 31.

Припадник добровољне ватрогасне јединице који приликом учешћа у гашењу пожара или вршења обуке буде повређен или оболи, има права из здравственог, пензијског и инвалидског осигурања под условима утврђеним за припаднике ватрогасно-спасилачких јединица Министарства, у складу са прописима о пензијском и инвалидском осигурању.

VI. ФИНАНСИРАЊЕ ДОБРОВОЉНИХ ВАТРОГАСНИХ ДРУШТАВА И ВАТРОГАСНИХ САВЕЗА

Средства за рад добровољних ватрогасних друштава

Члан 32.

Добровољно ватрогасно друштво може стицати имовину у складу са законом којим се уређују удружења.

Добровољном ватрогасном друштву могу се доделити финансијска средства из буџета Републике Србије, аутомномне покрајине и јединице локалне самоуправе, за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма који су од јавног интереса.

Министарство, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе на чијој територији постоји регистровано добровољно ватрогасно друштво, објављује годишњи план расписивања јавних конкурса.

Поступак за доделу средстава из става 2. овог члана спроводи се у складу са прописима којима се уређује додела средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења.

Одредбе ст. 1–4. овог члана примењују се и на савезе.

Сходна примена другог прописа

Члан 33.

На питања која нису овим законом посебно уређена, сходно се примењују одредбе закона којим се уређују удружења.

VII. НАДЗОР

Члан 34.

Надзор над применом овог закона врши Министарство.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Подзаконски акти за спровођење овог закона донеће се у року од 90 дана од дана ступања овог закона за снагу.

Скупштина јединице локалне самоуправе ће акт којим ће утврдити систем подстицаја и повластица које је дужна да обезбеди за припаднике добровољних ватрогасних јединица из члана 30. овог закона, донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 36.

Добровољна ватрогасна друштва регистрована у Регистру удружења до дана ступања на снагу овог закона, дужна су да Агенцији за привредне регистре доставе доказ о поседовању добровољне ватрогасне јединице у року од 18 месеци од дана ступања на снагу овог закона, без плаћања накнаде.

За добровољна ватрогасна друштва која не испуне обавезу из става 1. овог члана у прописаном року, Агенција за привредне регистре уписује забележбу да не поседују тражени доказ.

Уколико у поступку надзора Министарство утврди да регистровано добровољно ватрогасно друштво из става 2. овог члана не поседује добровољну ватрогасну јединицу, о томе у року од осам дана обавештава Агенцију за привредне регистре која покреће поступак за брисање добровољног ватрогасног друштва из Регистра удружења.

Поступци уписа у Регистар удружења започети до ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама прописа по којима су започети.

Члан 37.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи члан 65. Закона о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15).

Члан 38.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.